

Indholdsfortegnelse

<u>Udviklingsstrategi</u>	1/31
<u>Forord</u>	2/31
<u>Vision</u>	3/31
<u>Om strategien</u>	4/31
<u>Fakta om Norddjurs Kommune</u>	5/31
<u>Norddjurs og omverdenen</u>	6/31
<u>Mellemkommunale og regionale perspektiver</u>	6/31
<u>Internationale perspektiver</u>	7/31
<u>Kort over Norddjurs Kommune</u>	9/31
<u>Planlægning siden sidste kommuneplan</u>	10/31
<u>Tværgående satsninger</u>	11/31
<u>Forpligtende samarbejder</u>	12/31
<u>Bæredygtighed</u>	13/31
<u>Innovation</u>	14/31
<u>Klima</u>	15/31
<u>Sundhed</u>	17/31
<u>Borger</u>	18/31
<u>Bo og leve</u>	20/31
<u>Arbejde</u>	21/31
<u>Offentlig service</u>	22/31
<u>Fritid</u>	23/31
<u>Erhverv</u>	24/31
<u>Energi, klima og miljø</u>	26/31
<u>Turisme</u>	28/31

Indholdsfortegnelse

Fødevarer og landbrug	29/31
Fremstilling	30/31
Arbejdskraften	31/31

Udviklingsstrategi

Norrdjurs Kommune skal have en ny udviklingsstrategi, som afløser planstrategien fra 2007.

Og vores mål er klare: Vi skal sikre stabile befolkningstal og et erhvervsliv i vækst.

Strategien skal sikre, at vi hele tiden er opmærksomme på, hvordan kommunen udvikler service og løsninger af høj kvalitet for både borgere og virksomheder, så det er attraktivt at leve og drive virksomhed i vores kommune.

I den nye strategi har vi foretaget nogle valg og lagt fokus på få udvalgte temaer, som er meget centrale, og som kræver en målrettet indsats, hvis det skal lykkes at skabe såvel befolknings- som erhvervsmæssig vækst. - Ikke mindst i en tid, hvor de økonomiske midler bliver færre både lokalt og internationalt.

Innovation og partnerskaber er markante og gennemgående temaer i strategien. Skal det lykkes at skabe vækst i Norrdjurs, er der behov for nytænkning af samarbejde på alle fronter. Inden for kommunen er der behov for engagement og vilje til at bidrage med ideer og løsninger. Det gælder både borgernes og virksomhedernes engagement. I forhold til omverdenen skal vi være parate til at indgå i samarbejde og udviklingsinitiativer, når mulighederne viser sig. Vi skal deltage og bidrage med al den viden, iderigdom og kreativitet, som eksisterer i netop Norrdjurs Kommune.

Forord

Norrdjurs Kommune skal have en ny udviklingsstrategi, som afløser planstrategien fra 2007, og som forbereder arbejdet med revisionen af kommuneplanen fra 2009.

Udviklingsstrategien indeholder visionen for Norrdjurs Kommunes udvikling og de overordnede strategiske valg, som skal lede frem mod visionens realisering. Strategien udpeger de udviklingsspor, som kommunalbestyrelsen vælger, når det gælder udvikling af service og rammer for både borgere og virksomheder, så det er attraktivt at bo, arbejde, leve og drive virksomhed i vores kommune. Politikker og handlingsplaner for de forskellige områder, Norrdjurs Kommune arbejder med, konkretiserer, hvordan vi vil arbejde for at nå visionen.

I den nye strategi har vi foretaget nogle valg og lagt fokus på udvalgte temaer, som rummer potentialer, der med den rette indsats kan give nye muligheder for kommunens udvikling som bosætnings- og erhvervskommune. Det kræver, at vi alle yder en aktiv indsats og er vores ansvar og muligheder for at påvirke bevidst som borgere og virksomheder i Norrdjurs Kommune. Vi må indtage nye veje sammen, så vi fortsat kan udvikle vores kommune og fastholde de gode elementer i at bo i Norrdjurs Kommune i en tid, hvor de økonomiske midler bliver færre både lokalt og nationalt.

Nytænkning og samarbejde er markante og gennemgående temaer i strategien. Det skal til i alle sammenhænge for at skabe vækst i Norrdjurs. Det betyder, at vi alle skal deltage med vores engagement og evner og dermed bidrage med ideer og løsninger. Det gælder både borgernes og virksomhedernes ideer.

I forhold til omverdenen skal vi være parate til at indgå i samarbejde og udviklingsinitiativer, når og hvor det kan bidrage til Norrdjurs' udvikling.

Kommunalbestyrelsen/Borgmesteren

Vision

Norrdjurs er den moderne og bæredygtige kommune med en balanceret sammen-sætning af børn, unge, voksne og ældre og et stabilt befolkningstal. Erhvervslivet er i vækst. De forskellige lokalsamfund i kommunen supplerer hinanden og danner rammen om kommunens samlede udvikling.

Grenaa er center for den væsentligste vækst i den østlige del af kommunen, og Auning er center i den vestlige del.

Borgere og virksomheder i Norrdjurs Kommune kender deres ansvar og forstår deres muligheder for at påvirke udviklingen. De bidrager sammen eller hver for sig til et velfungerende civilsamfund.

Vi indgår forpligtende samarbejder og partnerskaber både inden for kommunens grænser og med relevante partnere uden for kommunens grænser.

Om strategien

Kommunalbestyrelsen skal i følge planloven vedtage en planstrategi og en agenda 21-strategi inden udgangen af første halvdel af valgperioden. Der er ingen formelle krav til strategierne, blot skal de indeholde en redegørelse for den planlægning, der er gennemført siden den seneste vedtagelse af kommuneplanen og en beslutning om, hvorvidt der skal gennemføres hel eller delvis revision af kommuneplanen, eller hvorvidt Kommuneplan 2009 genvedtages i sin nuværende form.

Norrdjurs Kommune har valgt at udarbejde planstrategi og agenda 21-strategi som en samlet udviklingsstrategi.

Udviklingsstrategien er bygget op om visionen for Norrdjurs Kommune og er kommunalbestyrelsens strategi for udvikling af kommunen i forhold til kommunens vigtigste råstoffer: borgere og erhverv.

Når kommunalbestyrelsen har vedtaget udviklingsstrategien, får kommunens borgere mulighed for at kommentere. Debatten om udviklingsstrategien er samtidig for-offentlighedsfase til næste kommuneplan, som skal vedtages inden udgangen af 2013.

Fakta om Norddjurs Kommune

Norddjurs Kommune har et samlet areal på 743 km², inklusiv Anholt på 22 km². Der er i alt cirka 37.880 indbyggere (jan. 2012). Med 53 indbyggere pr. km² er befolkningstætheden en af landets laveste.

Norddjurs Kommune har 114 km kyststrækning, og 20 % af kommunen er dækket af skov.

Pendlingsstrømmene til og fra Norddjurs Kommune viser samhørigheden til hele arbejdskraftområdet i Østjylland. Godt 5.500 indbyggere pendler til arbejdspladser uden for Norddjurs Kommune, heraf hovedparten til nabokommunerne Syddjurs, Randers og Århus. Godt 3.200 indbyggere pendler ind til arbejdspladser i Norddjurs Kommune.

Norddjurs og omverdenen

Norddjurs skal se sig selv i forhold til omverden og den gensidige afhængighed, der er med andre kommuner med de muligheder, det giver. Samarbejde på tværs af kommunegrænser er vigtigt og kan tilføre ny viden, inspiration og erfaringer samt give mulighed for at få del i finansiering af projekter.

Norddjurs Kommune er en del af det østjyske vækstcenter med Århus som drivkraft. Norddjurs har derfor de fordele, et vækstcenter medfører, når det gælder udveksling af arbejdskraft, borgere, viden og erhvervsmæssige samarbejder.

Mellemkommunale og regionale perspektiver

Norddjurs Kommune har på en lang række områder fælles interesser med Syddjurs Kommune, fordi Djursland er en samlet geografi med både lighedspunkter og forskelle, der betyder, at de to kommuner supplerer hinanden. Det strategiske og praktiske samarbejde mellem de to kommuner skal derfor udvikles på de områder, hvor de to kommuner kan få bedre effekt af at stå sammen end hver for sig.

I nogle sammenhænge vil Randers Kommune eller andre omegnskommuner være de mest naturlige samarbejdspartnere.

Når det gælder det samlede arbejdskraftopland og erhvervsudvikling, er det samarbejde, som er etableret i Business Region Aarhus mellem otte kommuner, et godt afsæt for større erhvervsprojekter

Norddjurs Kommune er en del af Region Midtjylland og det midtjyske fællesskab om en lang række opgaver inden for sundhed, sociale forhold, erhvervsudvikling, arbejdsmarkedsforhold og infrastruktur.

Norddjurs Kommune vil:

- fortsætte og udvikle samarbejdet med omegnskommuner i det omfang, Norddjurs Kommune kan få bedre effekt af fælles initiativer end ved at stå alene
- fortsætte og udvikle samarbejdet med kommunerne i Business Region Aarhus med henblik på udvikling af større erhvervsprojekter

- deltage aktivt i udviklingen af det regionale samarbejde med de midtjyske kommuner og Region Midtjylland

Internationale perspektiver

Effekterne af hvad der foregår andre steder i verden, er blevet meget tydelige i de senere år. Det regionale samarbejde er således et fundament for Norddjurs Kommune, samtidig med at hele verden har en stadig større betydning for de lokale muligheder for udvikling.

Forståelsen af internationale markeder og samarbejdsmuligheder er påkrævet, hvis en kommune skal kunne udvikle sig i en omverden, der bliver stadig mere globalt orienteret.

- deltage i internationale relationer, der bidrager til udvikling af kommunen gennem læring, samarbejde og kulturel udveksling
- i sine erhvervsinitiativer indtænke internationale perspektiver
- integrere den internationale dimension i undervisningen i folkeskolen

Infrastruktur og mobilitet

Den fysiske og digitale infrastruktur spiller en afgørende rolle for Norddjurs Kommunes muligheder for at udvikle sig.

Norddjurs Kommunes arbejde med at forbedre infrastrukturen sker på baggrund af kommunens egen trafikplanlægning og samarbejde med Syddjurs Kommune, Aarhus Kommune og de øvrige midtjyske kommuner.

I regi af Djurslands Udviklingsråd har Norddjurs Kommune medvirket til udarbejdelse af en masterplan for infrastruktur på Djursland. En realisering af planen vil forbedre infrastrukturen på Djursland og dermed mulighederne for udvikling.

Deltagelsen i det østjyske samarbejde med letbanesekretariatet skal medvirke til at sikre letbane-betjening til Grenaa. Den kollektive trafik styrkes gennem fleksible løsninger, eksempelvis telebusordning, så alle kommunens borgere har adgang til kollektiv trafik.

De internationale forbindelser skal sikres gennem god tilgængelighed til og fra Aarhus Lufthavn og Grenaa Havn.

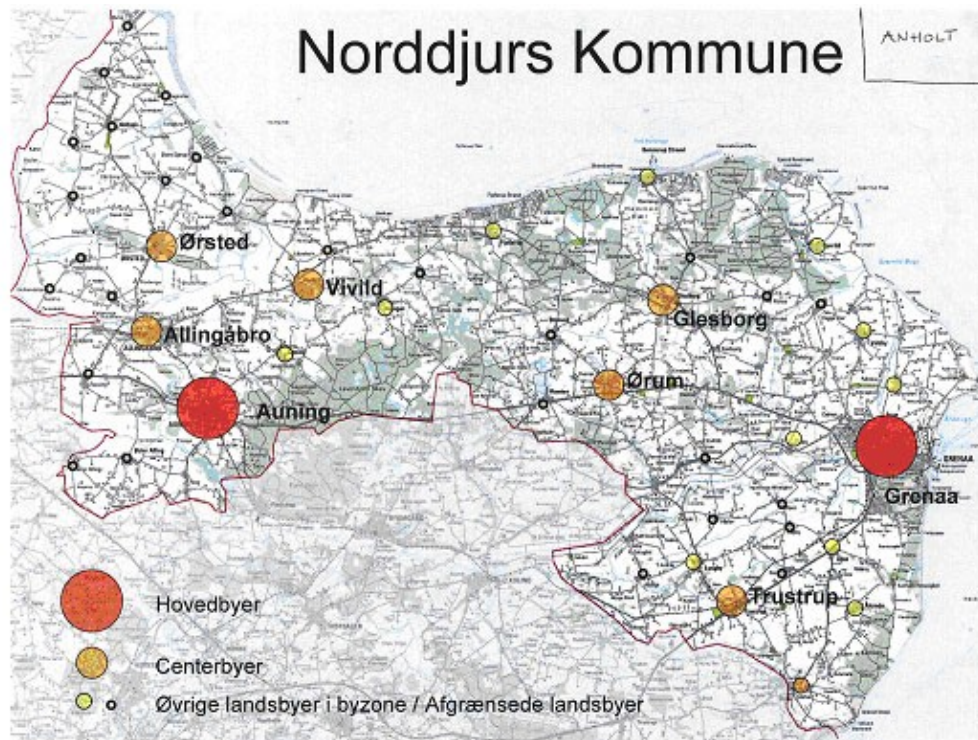
Den digitale infrastruktur spiller en væsentlig rolle for Norddjurs Kommunes udvikling, når det gælder erhvervsudvikling og bosætning.

De digitale muligheder er vigtige elementer i udvikling af Norddjurs Kommunes kommunikation med borgere og virksomheder. Det skal bidrage til, at informationer flyder lettere mellem kommunen og borgerne, og at sagsgange flyttes fra papir til digitale platforme.

Norddjurs Kommune vil:

- løbende evaluere og udvikle egen trafikplanlægning
- deltage i udviklingen af infrastrukturen sammen med omegnskommunerne
- sammen med de midtjyske kommuner og regionen arbejde for at få gennemført statslige infrastruktur-investeringer i regionen
- arbejde med udvikling af den digitale infrastruktur
- tilbyde muligheder for kollektiv trafik overalt i kommunen
- øge kommunens egen digitalisering for at fremme borgerne og virksomheders adgang til information og selvbetjeningsløsninger

Kort over Norddjurs Kommune

Planlægning siden sidste kommuneplan

Kommuneplantillæg nr.	Navn	Vedtagelsesdato
Udarbejdet af Naturstyrelsen, da tillægget omfatter flere kommuner	VVM inkl. Kommuneplantillæg for naturprojekt ved Alling Å	28. oktober 2009
Tillæg nr. 1	Plejeboliger på Violskrænten i Grenaa	4. maj 2010
Tillæg nr. 4	lilandføringsanlæg til Anholt Havmøllepark	2. november 2010
Tillæg nr. 5	Institutionsområde i Dalstrup	22. februar 2011
Tillæg nr. 6	Vindmølleplan	12. april 2011
Tillæg nr. 7	Udvidelse af Anholt Camping	17. maj 2011
Tillæg nr. 8	Boligområde ved Overbrovej i Ørum	13. september 2011
Tillæg nr. 9	Offentlige formål i Gjerrild	14. juni 2011
Tillæg nr. 10	Boligområde ved Højvangsvej i Ørsted	13. september 2011
Tillæg nr. 12	Erhvervs- og centerområde på Grenaa Havn Erhvervsparken	11. oktober 2011
Tillæg nr. 13	Boligområde i Enslev	13. december 2011
Tillæg nr. 16	Offentligt område og campus ved Ydesvej i Grenaa	17. januar 2012

Tværgående satsninger

Vi vil arbejde sammen og indgå partnerskaber på tværs af fagligheder, sektorer og forskellige typer af opgaver og projekter. Vi vil indtænke bæredygtighed i vores initiativer, og vi vil sætte innovation højt på dagsordenen, så morgendagens udfordringer bliver morgendagens muligheder.

Både klima og sundhed er vigtige udfordringer i Norddjurs Kommune, og vi vil indtænke muligheder for at imødegå og forebygge klimaforandringer og indtænke sundhed i de kommunale initiativer.

Forpligtende samarbejder

Presset på de offentlige budgetter er stort og bliver ikke mindre i de kommende år. Derfor er det nødvendigt at føre en åben dialog med borgere og virksomheder både som brugere af offentlige service og som bidragsydere til samfundet. Dialogen skal bidrage til, at Norddjurs Kommune udvikler et velfungerende civilsamfund, hvor borgere og virksomheder kender såvel deres ansvar og pligt som deres rettigheder og muligheder for at påvirke udviklingen og skabe et bæredygtigt og velfungerende samfund.

Borgernes engagement i foreningsarbejde, socialt arbejde og i udvikling af levende og attraktive byer og bomiljøer i Norddjurs Kommune vil få stor betydning i det de kommende år, hvor de offentlige ressourcer bliver knappe. Det betyder, at borgerne har og tager et medansvar for kommunens udvikling og samtidig får mulighed for at påvirke og få indflydelse inden for mange områder

Virksomhederne kan ligeledes bidrage til udviklingen af Norddjurs Kommune både gennem engagement i udvikling af lokalområderne, men også gennem et samarbejde med den offentlige sektor om udvikling af nye løsninger og produkter, der kan forbedre de kommunale services.

Norddjurs Kommune vil:

- styrke dialogen og samarbejdet med borgerne inden for en lang række felter i de kommende år
- styrke samarbejdet med virksomheder om deres lokale engagement
- samarbejde med virksomhederne om udvikling af løsninger og produkter, der kan effektivisere og forbedre de offentlige services

Bæredygtighed

Bæredygtighed handler at skabe balance i anvendelsen af ressourcer, så vi ikke bruger mere, end vi har behov for og udviser omtanke. Bæredygtig udvikling indeholder derfor et krav om, at når vi etablerer produktion, indretter vores forbrug og tilrettelægger vores boligformer, så sker det under hensynstagen til behovene hos borgerne, fremtidige generationer, miljøbelastninger, naturen og balance i økonomien.

Norddjurs Kommune vil:

- arbejde for at leve op til de internationale forpligtigelser om at værne om det globale miljø
- samarbejde med relevante parter om at fremme nyskabende bæredygtige tiltag

Innovation

Innovation er nytænkning, der kan gøre en forskel, og som kan bidrage med mere intelligente, mere effektive og billigere måder at løse en opgave på eller producere et produkt.

Innovation kan fremmes ved tilførsel af ny viden eller ved at arbejde sammen på tværs af fagligheder. Et vigtigt element i at skabe innovative miljøer er derfor også, at muligheden for kompetenceudvikling er tilstede.

Alle kan bidrage med innovative løsninger, hvis rammerne er tilstede.

Innovative metoder skal derfor i endnu højere grad indgå i arbejdet med udvikling inden for områder som for eksempel fritid og kultur, sundhed og service over for borgere og erhverv. Tilførsel af viden og kombination af viden på nye måder skal være en del af dette arbejde.

Norddjurs Kommune vil:

- understøtte og fremme innovationskulturer i kommunens egen organisation og i samarbejdet med virksomheder, borgere, organisationer og andre eksterne parter

Klima

Norrdjurs Kommune vil proaktivt forholde sig til udfordringerne ved de globale klimaforandringer, dels ved at reducere udledningen af klimagasser i kommunen, dels ved at tilpasse sig til konsekvenserne af den globale opvarmning.

Norrdjurs Kommune har gennem en klimaaftale med Danmarks Naturfredningsforening besluttet at udarbejde en klimahandlingsplan, der skal sikre en reduktion i den årlige CO₂-udledning fra kommunens bygninger og virksomheder med 2 %. Yderligere vil kommunen tilslutte sig den fælleseuropæiske borgmesteraftale (Covenant of Mayors) med konkrete målsætninger for reduktion af udledning af klimagasser i hele kommunen.

Konsekvenserne af de globale klimaændringer er mere ekstreme vejrforhold med stigende havvandsstand, hyppigere storme samt kraftigere og mere intens nedbør. Norrdjurs Kommune vil udarbejde en klimatilpasningsplan, der tager sigte på at beskrive og imødegå konsekvenserne af det mere ekstreme vejr.

Klimatilpasningsplanen forventes især at fokusere på risiciene ved omfattende oversvømmelser af Grenaa og Allingåbro ved høje vandstande i Kattegat og på risikoen for oversvømmelse af lavtliggende landområder forårsaget af stigende overfladeafstrømning af regnvand.

Norrdjurs Kommune vil:

- gennem nationale og internationale samarbejder forpligte sig til at reducere udledningen af klimagasser i kommunen
- udarbejde en klimahandlingsplan, der ved konkrete tiltag skal sikre en årlig reduktion i CO₂-udledningen på mindst 2 %
- udarbejde en klimatilpasningsplan med forslag til tiltag, der kan imødegå konsekvenserne af de globale klimaforandringer

Sundhed

Den seneste analyse af borgernes sundhedstilstand viser, at der er sket en forbedring, og at sundhedsprofilen ændrer sig, men at der fortsat er brug for at arbejde med forbedring af sundhedstilstanden og med forebyggelse.

Norddjurs Kommune vil:

- indtænke forebyggelse og sundhed i hele kommunens virksomhed.
- styrke den forebyggende indsats
- fremme udviklingen af de kommunale sundhedstilbud og samarbejdet med de praktiserende læger

Borger

En af forudsætningerne, for at Norddjurs i fremtiden kan udvikle sig som en levende kommune, er, at der er et balanceret befolkningsunderlag med børn, unge, borgere i den arbejdsdygtige alder og ældre. Der skal derfor arbejdes for at skabe gode rammer for at bo, leve og arbejde i Norddjurs Kommune for nuværende og kommende borgere.

I Norddjurs Kommune er der et varieret udbud af boligformer i byen og på landet. Der er ligeledes et varieret udbud af arbejdspladser. Der er gode muligheder for at få en ungdomsuddannelse og visse typer af efteruddannelse. Inden for en time er der adgang til stort set alle typer uddannelse og arbejdspladser i Aarhus og Randers.

Mulighederne for et aktivt fritidsliv vægtes højt, når borgere skal vælge bosted. Naturen og kulturen er vigtige ressourcer for et godt fritidsliv. Naturen giver mulighed for rekreation, oplevelse og motion. Kulturen giver mulighed for både aktiv deltagelse og oplevelse. Adgangen til naturen og kulturen suppleret med de mange muligheder for at deltage i det frivillige foreningsarbejde og idrætsliv er med til at danne rammen om et godt fritidsliv i Norddjurs Kommune.

For at sikre befolkningsunderlaget i fremtiden er det vigtigt, at de unge har en positiv oplevelse af at være unge og næsten voksne i Norddjurs Kommune, og det er af stor betydning, at der er adgang til ungdomsuddannelser. Det kan bidrage til, at unge får lyst til at vende til Norddjurs Kommune, selv om det er nødvendigt at færdiggøre en uddannelse i en anden landsdel.

Norddjurs Kommune vil:

- profilere sig som bosætningskommune ved at synliggøre de attraktive bo- og levemuligheder
- gennem dialog og samarbejde med borgerne skabe det bedste grundlag for beslutninger om kommunens udvikling
- sikre grundlaget for, at der er et varieret udbud af alle typer boliger
- sikre grundlaget for et aktivt fritidsliv gennem udvikling af muligheder for at dyrke idræt, opleve og deltage i kulturelle tilbud
- udvikle god og fleksibel offentlig service
- sikre et bredt uddannelses tilbud, som både er for borgere i Norddjurs Kommune, Djursland i sin helhed og unge fra hele landet
- arbejde videre for etablering af plangrundlag for Kolindsunds fremtid

Bo og leve

I Norddjurs Kommune er der muligheder for at bosætte sig i byerne og på landet. Størstedelen af kommunes indbyggere 70 % - bor i byerne, og knap 30 % bor uden for byerne.

Grenaa har med sit befolkningsgrundlag på cirka 15.000 indbyggere mulighed for at opfylde behov for offentlig service, ungdomsuddannelse og kultur- og fritidstilbud af høj kvalitet, der kræver et større befolkningsunderlag. Grenaa har også et handelsliv med et varieret udbud af indkøbsmuligheder, som ikke blot er til gavn for byens indbyggere, men også for et stort opland til Grenaa.

Auning er kommunens næststørste by med et indbyggertal på 2.600. Auning er kommunens vestlige handelscenter med et stort opland fra de mindre byer i området.

I Grenaa og Auning er der mulighed for at udvikle nye bolig- og forretningskvarterer på ledige industrigrunde og i ledige bygninger, som ligger nær bycentrene.

De øvrige områder og byer i Norddjurs Kommune kan imødekomme en række ønsker og behov af forskellig karakter i forhold til offentlig service, fritid, kultur og indkøb. Der er samtidig mulighed for etablering af mindre erhverv og udbygning af boliger gennem udstykning af enkelte grunde eller udfyldning af ledige byrum i de mindre byer.

Norddjurs Kommune vil:

- koncentrere den største byvækst i Grenaa og Auning
- sikre, at lokalmiljøerne kan udvikle sig i den takt, der er efterspørgsel
- gennem planlægning skabe mulighed for en ændret anvendelse af ledige lokaler og erhvervsarealer til nye formål, eksempelvis forskellige typer boliger og visse former for erhverv
- styrke udviklingen af attraktive byer ved oprydning, sanering og planer for levende bymidter

Arbejde

En vigtig forudsætning, for at Norddjurs Kommune kan fastholde og tiltrække borgere, er, at der er attraktive arbejdspladser og tilstrækkeligt af disse i kommunen.

Arbejdspladserne i Norddjurs Kommune er koncentreret i Grenaa og Auning. Der foregår derfor en del pendling fra landområderne og omegnskommunerne til og fra arbejdspladserne. Flere og flere pendler til deres arbejde og pendler længere og længere. Det skyldes blandt andet, at arbejdskraften skifter arbejdsplads med jævne mellemrum og derfor ikke kan regne med, at den næste arbejdsplads befinder sig i lokalområdet. Borgernes mulighed for at være mobile på arbejdsmarkedet er derfor vigtig.

Borgernes muligheder for at tilpasse sig de konstante ændringer på arbejdsmarkedet kræver, at der er adgang til livslang læring både i og uden for kommunen.

Norddjurs Kommune er områdets største arbejdsplads med næsten 1/3 af arbejdsstyrken. Velfærdsområdet er den største aftager af arbejdskraften. Det giver en særlig udfordring at sikre, at opgaverne også kan løses i fremtiden, når arbejdsstyrken bliver mindre.

Norddjurs Kommune vil:

- gennem sit arbejde med at tiltrække og fastholde virksomheder være med til at sikre arbejdspladser for borgerne
- understøtte arbejdsstyrkens og de uddannelsessøgendes mobilitet ved at sikre, at der er en passende kollektiv trafik, som kan betjene de største pendlingsstrømme
- arbejde for, at uddannelses- og efteruddannelsesmulighederne i kommunen er så alsidige som muligt
- styrke indsatsen for, at unge gennemfører en uddannelse
- fastholde og udvikle attraktive kommunale arbejdspladser gennem god ledelse, medarbejdernes mulighed på at få indflydelse på jobindhold, fleksible arbejdsforhold og adgang til efteruddannelse

Offentlig service

Norrdjurs Kommune tilbyder offentlig service, som retter sig mod den enkelte borgers livsfaser. De enkelte tilbud reguleres af lovgivningen og det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har vedtaget.

Norrdjurs Kommune arbejder ud fra en sammenhængende børne- og ungepolitik fra 0-24 år, hvor der ønskes skabt bedst mulig sammenhæng mellem pasningstilbud, skole, fritidstilbud og ungdomsuddannelse. Et af initiativerne i den forbindelse er etablering af børnebyer, som varetager et sammenhængende tilbud, og som samtidig har fokus på forebyggelse og sundhed. For de unge er der etableret ungdomstilbud.

Norrdjurs Kommune varetager en del opgaver inden for handicap- og psykiatriområdet og driver en række institutioner på området.

Befolkningsandelen af ældre er stigende. Det betyder et øget pres på servicetilbud til ældre både til dem, som kan klare sig i eget hjem og til dem, som har brug for en plads på et plejecenter. I de kommende år får arbejdsmarkedet problemer med at levere arbejdskraft til ældreområdet, når de store årgange forsvinder.

Der er en stigende tendens til, at flere borgere ønsker at yde en frivillig social indsats i deres fritid. Samarbejde med de frivillige er et vigtigt element i opretholdelsen af velfærdssamfundet. Derfor har Norrdjurs Kommune allerede oprettet et frivilligråd.

Norrdjurs Kommune vil:

- arbejde med at skabe bedst mulig sammenhæng i børns og unges hverdag, og derfor skal børn og unge med behov for særlige tilbud i videst mulige omfang kunne rummes i de almindelige tilbud
- arbejde for, at borgere, som har brug for et handicap- eller psykiatritilbud, i videst mulige omfang kan bo i kommunen tæt på deres pårørende.
- arbejde for, at ældre kan blive så selvhjulpne så muligt, så de kan klare sig længst muligt i eget hjem
- understøtte frivilliges sociale indsats og undersøge mulighederne for oprettelse af frivilligcenter

Fritid

Norrdjurs Kommune råder over et mangfoldigt fritids- og kulturtilbud med tilhørende fysiske faciliteter, som suppleres af det større og bredere kulturudbud i Randers og Århus. Forudsætningen, for at mange af tilbuddene er til stede i Norrdjurs, er en stor indsats fra kommunens frivillige

For at imødekomme fremtidens behov for fleksibilitet og individuelle hensyn hos børn, unge og voksne er det nødvendigt at nytænke faciliteter, indhold og organisering af idræts-, fritids- og kulturtilbud. Samtidig skal borgerne have mulighed for at mødes og indgå i fællesskaber.

De unge er en vigtig befolkningsgruppe i Norrdjurs Kommune. De skaber liv og fornyelse. Derfor skal der etableres særlige fritidstilbud til de unge, hvor de kan mødes, dyrke deres interesser og have deres eget fællesskab.

Norrdjurs Kommune vil:

- arbejde for, at de eksisterende fysiske faciliteter er fleksible og kan rumme så mange typer aktiviteter så muligt
- forbedre mulighederne for oplevelser og udfordringer i naturen gennem udvikling af kystens og fjordens potentialer
- forbedre stisystemerne, så de medvirker til at skabe en sammenhængende struktur og herved binde lokalområderne sammen
- etablere nye møde- og aktivitetssteder for unge
- indgå i dialog og partnerskaber, der kan understøtte de frivilliges indsats og medvirke til at fremme nye samarbejdsrelationer og initiativer på tværs af foreninger og institutioner

Erhverv

Norrdjurs Kommune har erhvervsmæssige styrker inden for metal-, træ- og grafisk industri samt bygge og anlæg. Disse erhverv udgør en betydelig del af den lokale økonomi. Transportbranchen er et vigtigt understøttende erhverv for de øvrige brancher.

Der skal være gode rammebetingelser for de eksisterende virksomheder.

Udover at sikre gode rammer for de eksisterende virksomheder er det vigtigt, at Norrdjurs Kommune også arbejder med erhvervsmæssige potentialer. Det er områder, som med den rette indsats kan danne basis for nye arbejdspladser og vækst. En analyse har vist, at der er potentiale for vækst inden for turisme, fødevarer, energi/miljø og fremstilling i Norrdjurs Kommune.

Erhvervsstrukturen i Norrdjurs Kommune består primært af små og mellemstore virksomheder. Det betyder, at det kan være vanskeligt for den enkelte virksomhed at byde ind på større opgaver eller at udvikle nye produkter og services. Det er derfor vigtigt, at virksomhederne understøttes i at arbejde sammen og på for at få mulighed for at byde ind på opgaver, hvor virksomheder enkeltvis er for små. Netværk og samarbejde kan også bidrage til, at kompetencer og produkter kombineres på nye måder på tværs af brancher, så der udvikles nye produkter, og nye markeder åbner sig.

Kommunen vil være kendt og anerkendt for sin erhvervsvenlighed. Derfor har Norrdjurs Kommune i de senere år taget en række nye initiativer til at skabe en bedre sammenhæng mellem de forskellige services, som virksomheder kan benytte sig af. Virksomhederne skal således kun henvende sig ét sted, når de ønsker at etablere sig eller udvikle sig.

Norrdjurs Kommune vil:

- fortsætte sit arbejde for at skabe gode rammebetingelser for virksomheder
- sikre, at nye virksomheder gennem den fysiske planlægning får mulighed for at etablere sig i området
- markedsføre kommunen for at tiltrække nye virksomheder
- understøtte udviklingen af de erhvervsmæssige potentialer inden for miljø og energi, turisme, fødevarer og fremstilling gennem særlige indsatser på tværs af brancher og organisationer
- understøtte de små og mellemstore virksomheders muligheder for at byde ind på større opgaver og få tilført ny viden og kompetencer gennem netværks- og

klyngedannelse.

- fortsætte arbejdet med et sammenhængende erhvervsservicesystem og en helhedsorienteret erhvervsservice
- tilbyde hurtig og præcis sagsbehandling

Energi, klima og miljø

Energi- og miljøområdet er det område, som gennem de seneste år har haft den største vækst i beskæftigelse, omsætning og eksport i Danmark. Med internationale og nationale satsninger på energi- og klimaområdet er der et stort potentiale for yderligere erhvervsmæssig vækst og udvikling. De erhvervsmæssige muligheder inden for energi og miljø bygger på kompetencer, som er opbygget gennem adskillige år. Det drejer sig om nye energiformer, klima- og miljøløsninger samt dygtige underleverandører.

Etableringen af Anholt Havmøllepark har betydet nye erhvervsmuligheder for Norddjurs. Der er allerede etableret et netværk af underleverandører til vindindustrien, og Grenaa Havn har som udskibningshavn for vindmøllerne styrket sin position som energi- og miljøhavn.

Erhvervslivet i Norddjurs har anerkendte kompetencer til løsning af underleverandøropgaver inden for energi- og miljøområdet og kan med en fokuseret indsats oparbejde endnu flere specialkompetencer til servicering af de nye industrier.

Norddjurs Kommune vil:

- bygge på den positive udvikling der er skabt med etableringen af Anholt Havmøllepark og understøtte initiativer, som kan bidrage dette
- understøtte, at Grenaa Havn udvikler sig til Danmarks energi- og miljøhavn
- medvirke til udvikling af de specialkompetencer, der er i kommunen på energi- og miljøområdet
- undersøge og understøtte landbrugets potentialer som leverandør af biomasse

- planlægge for etablering af vindmøller, biogasanlæg og andre anlæg, som bidrager til udvikling af energi- og miljøsatsningen

Turisme

Norrdjurs Kommune har store turismemæssige værdier i kraft af natur, kyst, hav, havne, bymiljøer og attraktioner. Specielt naturen og kysten rummer muligheder for udviklingsinitiativer og tiltrækning af nye aktiviteter, der kan skabe vækst i turismen.

Djursland er udpeget som den ene af to kystferiedestinationer i Region Midtjylland. En vækstanalyse viser, at der er gode muligheder for at øge indtjening og antallet af turister i højsæsonen og for at udnytte turismekapaciteten bedre i ydersæsonen.

For at udnytte det turismemæssige potentiale har kommunen indgået samarbejde med Syddjurs Kommune og Destination Djursland. I samarbejdet er udarbejdet en strategi for turismen og en turismepolitisk handlingsplan, hvor den fremadrettede turismeindsats beskrives. Der sættes fokus på udnyttelse af turismens produktionsapparat ud over højsæsonen og på kvalitetsforbedringer og professionalisering gennem tilførsel af ny viden og etablering af nye samarbejdsrelationer.

Norrdjurs Kommune vil:

- udarbejde en handlingsplan for turismeudviklingen i Norrdjurs i sammenhæng med den djurslandske turismestrategi og handlingsplan
- understøtte turismeudviklingen gennem forbedret adgang til naturen
- udvikle kystbyernes potentialer for udvikling af turisme med udgangspunkt i Grenaa, Sydhavn, Bønnerup og Fjellerup

Fødevarer og landbrug

Fødevareerhvervet i Norddjurs har en fremtrædende styrkeposition på det globale marked. Samtidig produceres der fødevarer som mindre nicheproduktion. De erhvervs-mæssige kompetencer inden for produktion og forædling bygger på kompetencer, som er opbygget gennem adskillige år.

Der er store udviklingsmuligheder med hensyn til fødevarer, og Norddjurs Kommune er en aktiv del af Det Regionale Vækstforum, som i de kommende år vil foretage store investeringer i fortsat udvikling af regionens fødevareerhverv.

Norddjurs Kommune vil:

- gennem planlægning understøtte nuværende landbrugsområder som værende særlig værdifulde landbrugsområder
- indgå i dialog med landbrugets organisationer om fremtidens fødevareproduktion
- styrke produktionen af lokale kvalitetsfødevarer gennem de muligheder, erhvervsservicesystemet har

Fremstilling

Fremstillingssektoren med for eksempel metalindustri, procesindustri, træ industri og grafisk virksomhed er en lokal styrke, som er oparbejdet gennem mange år, og som har stor betydning for økonomien og væksten i Norddjurs.

Virksomhedsklynger og virksomhedernes kompetencer er med til at gøre området mere konkurrencedygtigt, og de bidrager til merværdi for området.

Samarbejde og videndeling har en positiv indflydelse på virksomhedernes udvikling. Det gælder både for virksomheder med højproduktive jobs og virksomheder med eksportindtjening. Det er derfor væsentligt, at fremstillingssektoren og den produktive del af servicesektoren fortsat styrkes. Det skal ske ved i højere grad at have fokus på samarbejde om tilførsel af viden og kompetencer, så fremstillingserhvervet gradvist kan skifte karakter mod nye, moderne og mere videnstunge erhverv.

Norddjurs Kommune vil:

- gennem planlægningen sikre muligheder for, at nye fremstillingsvirksomheder kan etablere sig i Norddjurs Kommune
- medvirke til at fastholde og udvikle et konkurrencedygtigt fremstillingserhverv, der skaber vækst ved at understøtte videntilførsel og kompetenceudvikling

Arbejdskraften

Norrdjurs Kommune er en del af det østjyske vækstcenter, som er karakteriseret ved høj ind- og udpendling, handel og udveksling af tjenesteydelser uden for lokalområdet.

Uddannelsesniveautet i Norrdjurs Kommune skal højnes. Specielt er der behov for, at den ufaglærte arbejdsstyrke får en faglært uddannelse. Der skal derfor være adgang til uddannelser og efteruddannelse både i og uden for kommunen.

Herudover er der behov for, at virksomheders adgang til højtuddannet arbejdskraft er til stede, så virksomhedernes behov for denne type arbejdskraft kan opfyldes.

Norrdjurs Kommune vil:

- medvirke til udvikling af nye uddannelses tilbud, som giver et bedre samspil mellem efterspørgsel og udbud på uddannelse og efteruddannelse
- medvirke til at styrke samarbejde og partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner og mellem uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og kommunen, så arbejdsstyrken uddannes og efteruddannes
- understøtte iværksætteres arbejde med etablering af nye levedygtige og innovative virksomheder, som kan øge antallet af arbejdspladser
- fastholde eksisterende virksomheder og understøtte udvikling af disse, så der skabes nye arbejdspladser